

Etusivu>Perhe- ja perintöoikeudelliset asiat>Vanhempien tekemät lapsikaappaukset

Vanhempien tekemät lapsikaappaukset

Kun puolisoit ovat eri maiden kansalaisia, lasten huoltajuusjärjestelyihin on syytä kiinnittää avioerotilanteessa erityistä huomiota. Toinen vanhemmista haluaa kenties palata kotimaahansa ja viedä lapset mukanaan. Se voi kuitenkin olla vastoin lakia, jos muuttoon ei ole toisen vanhemman suostumusta tai tuomioistuimen lupaa.

Selvitä, mitä laissa sanotaan ja mitä on tehtävä, jos toinen vanhempi on kaapannut lapsen.

Jos lapsi on luvattomasti viety tai jätetty luvattomasti palauttamatta muuhun EU-maahan kuin siihen, jossa lapsen asuinpaikka oli ennen lapsikaappausta, sovelletaan [vuoden 1980 Haagin yleissopimusta](#), sellaisena kuin se on täydennettynä [Bryssel II b -asetuksen](#) III ja IV luvuilla.

Miten EU:n säännöt helpottavat lapsikaappausten ehkäisemistä?

Sen maan tuomioistuin, jossa lapsen asuinpaikka oli ennen kaappausta, päättää edelleen vanhempainvastuuta koskevista kysymyksistä, kuten lapsen huolto- ja tapaamisoikeudesta, kunnes lapsikaappausasia on ratkaistu. Tarkoituksena on estää se, että toinen vanhemmista tekisi lapsikaappauksen saadakseen huoltajuusasian käsiteltäväksi oman maansa tuomioistuimessa siinä toivossa, että tuomio olisi hänen kannaltaan suotuisampi.

Miten vanhempi voi saada kaapatun lapsen takaisin?

Kaikkissa EU-maissa on nimetty [keskusviranomaiset](#), joiden tehtävänä on auttaa rajat ylittävien lapsikaappausten uhreiksi joutuneita vanhempia.

Viranomainen voi käynnistää menettelyn lapsen palauttamiseksi. Siinä tapauksessa tuomioistuimen on ratkaistava asia kuuden viikon kuluessa siitä, kun se on saanut asian käsiteltäväkseen. Tuomioistuimen olisi kuultava menettelyssä myös lasta, jos hän kykenee muodostamaan asiasta oman näkemyksensä.

Voiko sen maan tuomioistuin, johon lapsi on kaapattu, kieltäytyä palauttamasta lasta?

Sen maan tuomioistuin, johon lapsi on kaapattu, voi vastustaa lapsen palauttamista ainoastaan seuraavin perustein:

jos luvaton poistaminen tai palauttamatta jättäminen ei ole tapahtunut ([vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen](#) 3 artikla);

jos se huoltaja, jonka luota lapsi on viety pois, ei tosiasiallisesti käyttänyt oikeuttaan lapsen huoltoon sieppauksen ajankohtana ([vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen](#) 13 artiklan 1 kohdan a alakohta);

jos on olemassa vakava vaara, että palauttaminen altistaisi lapsen ruumiilliselle tai henkiselle vahingolle ([vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen](#) 13 artiklan 1 kohdan b alakohta). Palauttamista ei kuitenkaan voida estää, jos lapsen suojelemiseksi on toteutettu asianmukaiset järjestelyt. Jos tuomioistuin toteaa, että lasta ei pitäisi palauttaa, sen on otettava yhteyttä sen maan tuomioistuimeen, josta lapsi on kaapattu ([Bryssel II b -asetuksen](#) 27 artiklan 3 kohta);

jos lapsi vastustaa palauttamista ([vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen](#) 13 artiklan 2 kohta);

jos palauttamista ei sallittaisi pyynnön vastaanottavassa maassa sovellettavien, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojelua koskevien peruseriaatteiden vuoksi ([vuoden 1980 Haagin yleissopimuksen](#) 20 artikla).

Sen maan tuomioistuin, josta lapsi vietiin pois, tekee asiassa lopullisen ratkaisun ottaen huomioon todistusaineiston ja toisen tuomioistuimen perustelut.

Lisäksi tuomarin on kuultava sekä lasta että molempia vanhempia.

Onko tuomioistuimen päätös suoraan täytäntöönpanokelpoinen?

Tuomioistuimen lopullinen päätös tunnustetaan ja pannaan täytäntöön automaattisesti toisessa EU-maassa ilman täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista (ns. eksekvaaturimenettelyä ei enää vaadita), edellyttäen että tuomari on antanut vastaavan [Bryssel II b -asetuksen](#) mukaisen todistuksen.

Bryssel II b -asetuksen soveltamista koskeva käytännön opas on saatavilla seuraavalla sivulla: [Euroopan oikeudellisen verkoston julkaisut](#)

Hyödyllisiä linkkejä:

[Näin löydät oma jäsenmaasi keskusviranomaisen](#)

[Parhaita käytäntöjä koskeva opas](#) (243 Kb) - tietoa lapsen palauttamista koskevista kansallisista hallinnollisista ja oikeudellisista menettelyistä.

[Lue esite](#)

Päivitetty viimeksi: 14/06/2023

Tätä sivustoa ylläpitää Euroopan komissio. Sivuston tiedot eivät välttämättä edusta Euroopan komission virallista kantaa. Komissio ei ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. EU:n sivustoihin sovellettavat tekijänoikeussäännöt löytyvät oikeudellisesta huomautuksesta.